

Wandelen in Overijssel

BEKIJK DEZE ROUTE OOK IN ONZE GRATIS APP landschapoverijssel.nl/wandeleninoverijssel

Erfgoed in Almelo (Zuid Twente)

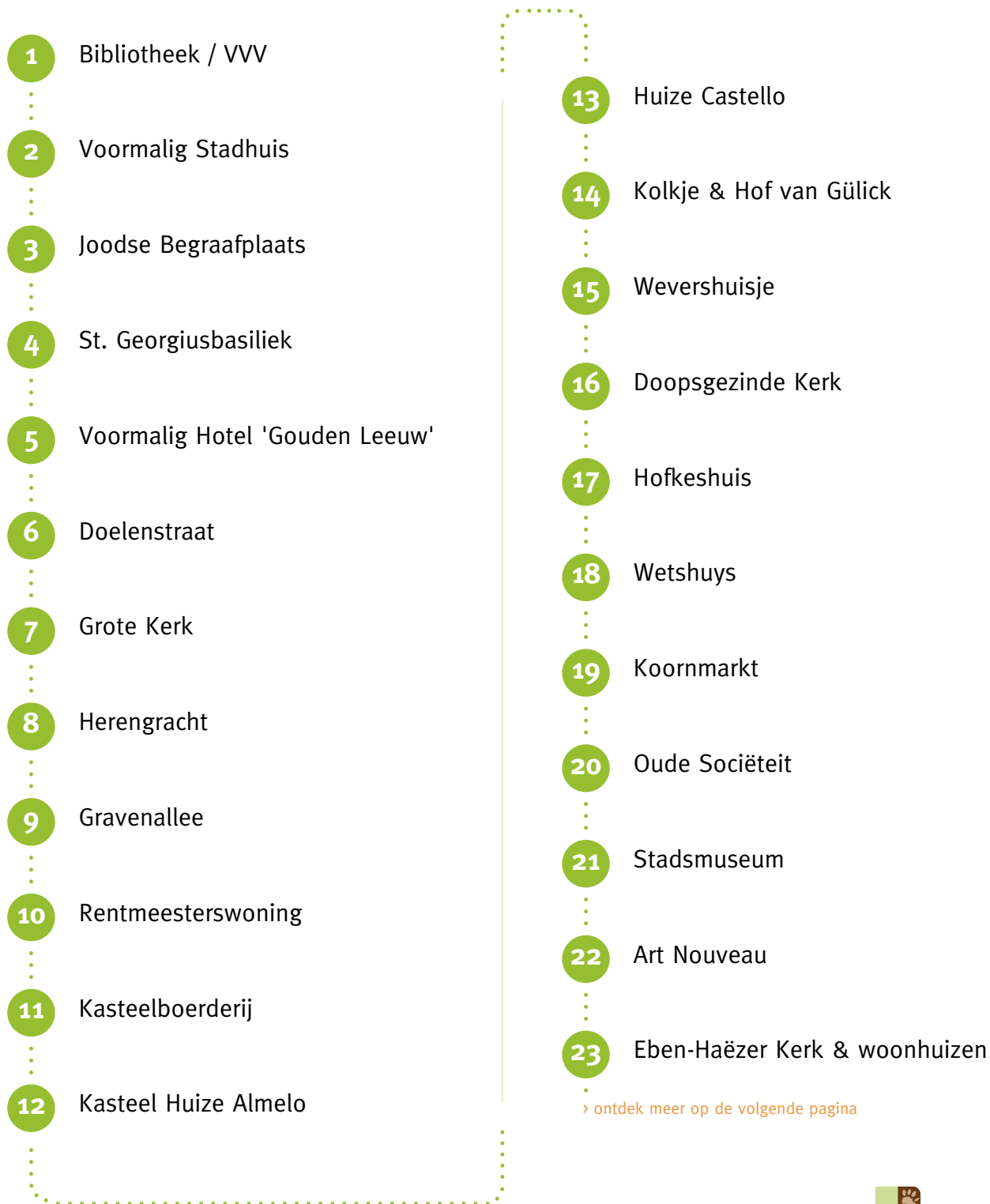
Wandelroute: 7.1 km

Korte introductie Een wandeling langs een selectie van interessante panden en plekken in en om de Almelose binnenstad.

Verantwoording: Route gemaakt door Almelo Promotie

Erfgoed in Almelo (Zuid Twente)

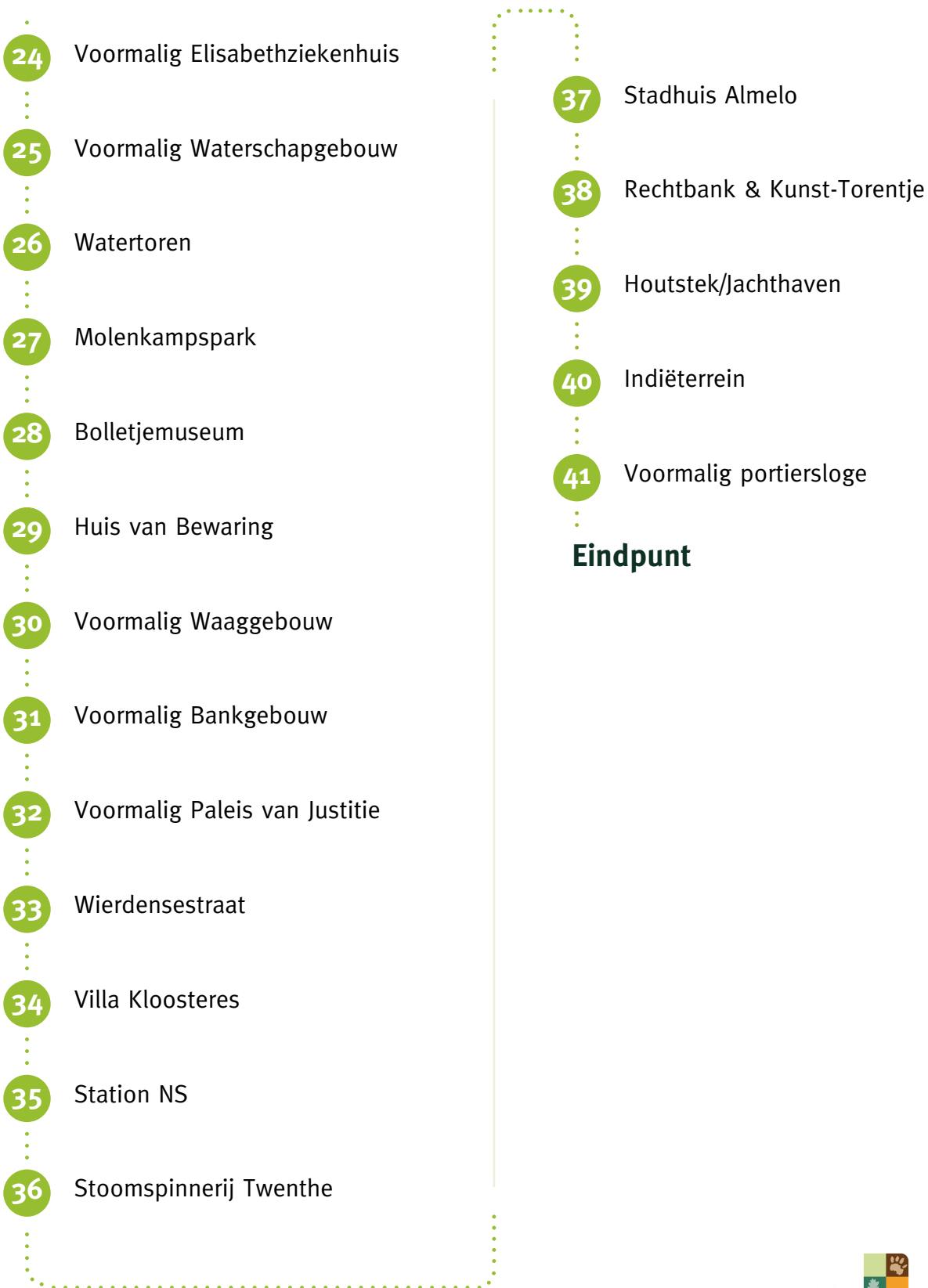
Hoe kom ik bij het startpunt? Startpunt: Bibliotheek/VVV, Het Bakken 3,7607 Almelo
Betaald parkeren in het centrum van Almelo

> ontdek meer op de volgende pagina

Erfgoed in Almelo (Zuid Twente)

vervolg route

Erfgoed in Almelo

Wandelroute: 7.1 km

1

Bibliotheek / VVV

Het Baken 1

De architect heeft geprobeerd om met dit speelse gebouw tegenwicht te geven aan het strenge ontwerp van het voormalige Stadhuis, dat er schuin tegenover staat. In de Bibliotheek zit tevens de VVV gevestigd.

2

Voormalig Stadhuis

Stadhuisplein 1

Op de plek waar vroeger het textielbedrijf Palthe stond, kwam in 1972 het nieuwe Almelse Stadhuis. Architect J.J.P. Oud was één van de belangrijkste vertegenwoordigers van moderne architectuur in Nederland. Het stadhuis is het laatste gerealiseerde ontwerp van J.J.P. Oud.

3

Joodse Begraafplaats

Boddenstraat

Deze Joodse Begraafplaats werd in 1846 aangelegd toen het eerste Joodse kerkhof, aan de Kerkhofsweg, vanwege ruimtegebrek moest sluiten. In 2000 werd het kerkhof met bijbehorend metaheerhuisje gerenoveerd. Bloemen op de graven ontbreken, maar naar Joods gebruik liggen er wel steentjes op de graven.

> ontdek meer op de volgende pagina

4

St. Georgiusbasiliek

Boddenstraat 78

Deze grote neogotische katholieke kerk, in de volksmond vaak 'de Sjors' genoemd, wordt na ruim een jaar bouwen op 2 juli 1902 ingewijd. De ceremoniële eerste steen wordt gelegd op 30 april 1901, het feest van Sint Georgius. In 2009 kreeg de kerk de eretitel van basilica minor.

5

Voormalig Hotel 'Gouden Leeuw'

Grotestraat 8A

Op de hoek van de Grotestraat en Doelenstraat staat het monumentale pand van het vroegere hotel 'De Gouden Leeuw'. In 1908 diende eigenaar Breijder een aanvraag in voor de verbouw van zijn hotel. De verbouwing werd uitgevoerd door de bekende Almelose architect J. Wolff.

6

Doelenstraat

Doelenstraat

De Doelenstraat vormt sinds eeuwen de verbinding tussen het grafelijke gebied en het noordelijke stadsdeel. In vroegere eeuwen werd hier door de schutterij het zogenaamde 'papagaayschieten' beoefend. Hieraan herinnert ook nog de naam van het smalle zijstraatje 'de Schans'.

> ontdek meer op de volgende pagina

7

Grote Kerk

Kerkplein 15

De Grote Kerk is in 1236 ontstaan als burchtkapel van de Heren van Almelo en werd in 1296 een zelfstandige parochiekerk, gewijd aan de heiligen Georgius en Mauritius. Het oudste nog aanwezige deel van het gebouw is het in laatgotische stijl gebouwde koor uit 1493, toen de kerk werd herbouwd.

8

Herengracht

Herengracht

Aan de Herengracht staat een rijtje van twaalf oude huisjes. Ze stammen uit 1889 als vervanging van een omstreeks 1730 gebouw complex en deden dienst als woningen voor personeelsleden van Huize Almelo, die er ook na pensionering mochten blijven wonen.

9

Gravenallee

Gravenallee

De Gavenallee is sinds omstreeks 1700 de oprijlaan van kasteel Huize Almelo. Deze allee vormt een groene long die tot in het centrum reikt. De Gavenallee omringt Huize Almelo en bestaat daarnaast uit een jachtlaan van 3,5 km lang die eindigt bij het Kanaal Almelo-Nordhorn.

> ontdek meer op de volgende pagina

10

Rentmeesterswoning

Gravenallee 10

Dit herenhuis werd omstreeks 1870 gebouwd als dienstwoning voor de rentmeester van Huize Almelo. Later heeft het enige tijd dienst gedaan als ambtswoning van de burgemeester van Almelo. Tegenwoordig is het een regulier woonhuis.

11

Kasteelboerderij

Gravenallee 14

De kasteelboerderij van het kop-romptype is een ontwerp van architect Jan Jans uit 1939. Van dit type zijn er op het landgoed drie gebouwd.

12

Kasteel Huize Almelo

Gravenallee 1

Een van Almelo's belangrijkste monumenten is Huize Almelo. Nadat de oude waterbucht van de Heren van Almelo diverse malen door oorlog werd beschadigd, bouwde Zeger van Rechteren in 1662 het huidige kasteel. Het huis wordt nog steeds bewoond door de grafelijk familie Van Rechteren Limpurg.

> ontdek meer op de volgende pagina

13

Huize Castello

Hofstraat 75

Aan het einde van de eikenlaan, in het verlengde van de Gravenallee, staat Huize Castello, dat eind 19e eeuw door de graaf van Rechteren werd gebouwd voor zijn moeder. Het huis is gebouwd in een eclectische bouwstijl met Hollandse neo-renaïssancistische en chaletstijl elementen.

14

Kolkje & Hof van Gülick

Het Kolkje

Dit gebied zag er tot omstreeks 1870 geheel anders uit. Tot die tijd werd het doorsneden door diverse waterlopen met aan weerszijden grasland waarop linnengoed werkt gebleekt. Dit is het oudste deel van Almelo met de naam Hof van Gülick.

15

Wevershuisje

Kerkengang 5

Als je op het kerkplein staat met je rug naar de kerk gekeerd, zie je recht voor je een smal straatje. In deze Kerkengang bevindt zich het Wevershuisje, waarin tegenwoordig een klein museum is gevestigd waar aandacht wordt besteed aan oude handwerktechnieken zoals weven en kantklossen.

> ontdek meer op de volgende pagina

16

Doopsgezinde Kerk

Grotestraat 57

Ongeveer halverwege de Grotestraat staat aan de rechterzijde de Doopsgezinde kerk. Het kerkje werd in 1684 in gebruik genomen. Het achterste deel van een woonhuis diende als plaats van samenkomst en pas in 1732 werd het voorste gedeelte bij de kerkruimte aangetrokken.

17

Hofkeshuis

Grotestraat 62

Het Hofkeshuis was vroeger een van de pronkstukken van Almelo, totdat in 1928 de gevel ingrijpend werd verbouwd en etalages het aanzien van het statige pand veranderden. De bovenverdieping getuigt echter nog steeds van een voornaam verleden.

18

Wetshuys

Grotestraat 80

Het oude raadhuis met het karakteristieke torentje werd gebouwd in 1691. In de windvaan op het torentje staan de drie ruiten uit het stadswapen van Almelo. Nadat het gebouw in de 19e eeuw te klein werd om dienst te doen als stadhuis en rechtbank, heeft het nog diverse andere functies gehad.

> ontdek meer op de volgende pagina

19

Koornmarkt

Koornmarkt

De Koornmarkt is van oudsher het middelpunt van de stad. Tot ver in de 19e eeuw vond hier de markt plaats waar boeren en ambachtslieden hun waren aanboden. Op de plek waar nu de HEMA is, stonden vroeger twee watermolens.

20

Oude Sociëteit

Grotestraat 100

Enkele tientallen meters vanaf de Grotestraat bevindt zich de uit 1889 stammende herensociëteit 'Tot nut en vermaak', die nu een onderdeel is geworden van het Theaterhotel Almelo. Vroeger was dit de plaats waar notabelen van de stad elkaar ontmoetten, tegenwoordig is het een restaurant.

21

Stadsmuseum

Korte Prinsenstraat 2

Dit museum is gevestigd in het Rectorshuis en de daarachter gelegen vroegere Latijnse school. Het gebouw heeft een lange geschiedenis. In 1634 werd het pand gebouwd als woonhuis voor de richter van Almelo. Nadien werd de Franse school er ondergebracht.

> ontdek meer op de volgende pagina

22

Art Nouveau

Grotestraat 127

In de gehele Grotestraat bevinden zich meerdere panden in de kenmerkende bouwstijl van Art Nouveau of Jugendstil van rond 1900. Zo ook deze voormalige Bakkerij Gunther, wat nu een sushi-restaurant is.

23

Eben-Haëzer Kerk & woonhuizen

Hofkampstraat 39-41-43

Het complex bestaat uit een eenvoudige zaalkerk met aan weerszijden twee dienstwoonhuizen die in elkaars spiegelbeeld zijn gebouwd. De kerk is in het midden een stuk teruggezet van de straat, de woonhuizen sluiten aan op de gevelwand.

24

Voormalig Elisabethziekenhuis

Hofkampstraat 52

Het voormalig rooms-katholieke ziekenhuis 'St Elisabeth' met ziekenhuiskapel en rusthuis 'Canisius' werd gebouwd in de jaren 1926-1928 in een sobere traditionalistische baksteenarchitectuur. Het ontwerp is van de architect Jan Stuyt.

> ontdek meer op de volgende pagina

25

Voormalig Waterschapgebouw

Hofkampstraat 49

Waterschap de Regge gaf architect H.F. Mertens in 1928 opdracht tot de bouw van dit kantoorpand. Het pand kreeg enkele voor die tijd moderne voorzieningen, waaronder een telefooncentrale en centrale verwarming. Het gebouw is inmiddels een gemeentelijk monument.

26

Watertoren

Reggestraat

Deze betonnen functionalistische watertoren is in 1926, in opdracht van de Algemene Waterleiding Maatschappij Almelo, gebouwd. Het ontwerp is van de architect G. Halbertsma. De toren heeft de status van rijksmonument en is een kopie van een inmiddels afgebroken watertoren in Velsen uit 1916.

27

Molenkampspark

Molenkampspark

Het Molenkampspark is een besloten parkachtige villabuurt in een P-vormige straat. De woonhuizen staan op diepe percelen in hetzelfde patroon en dateren uit de eerste helft van de 20e eeuw. Het Molenkampspark is een beschermd stadsgezicht.

> ontdek meer op de volgende pagina

28

Bolletjemuseum

Grotestraat 182

Gerardus Johannes ter Beek startte hier aan het einde van 1867 een bakkerswinkel. Het was de start van een familiebedrijf dat vanaf halverwege de 20e eeuw bekend zou worden onder naam Bolletje. Tegenwoordig zijn in dit pand de Bolletje Winkel & Koffieschenkerij en het bakkerijmuseum gevestigd.

29

Huis van Bewaring

Marktstraat 7

Deze voormalige gevangenis is in 1928 gebouwd en heeft de status van rijksmonument. Tot midden jaren 80 van de vorige eeuw is het complex als Huis van Bewaring gebruikt. Het gebouw heeft nu de functie van hotel. Neem gerust een kijkje, er zijn nog veel authentieke details bewaard gebleven.

30

Voormalig Waaggebouw

De Waag 1

Het voormalige Waaggebouw is een in Hollandse Neorenaissance stijl gebouwd rijksmonument uit 1913. Het Waaggebouw is een ontwerp van de gemeente-architect Kolpa en vertoont grote overeenkomsten met nog bestaande raadhuizen uit de 17e eeuw zoals dat van Graft in Noord Holland.

> ontdek meer op de volgende pagina

31

Voormalig Bankgebouw

Wierdensestraat 2

Dit kantoorgebouw werd ontworpen met het uiterlijk van een vrijstaand stadswoonhuis van een Hollandse koopman uit de late 17e eeuw. De firma werd opgeheven op 31 december 1925 en voortgezet als kantoor van de Twentsche Bank N.V. Tegenwoordig is het niet meer als bankgebouw in gebruik.

32

Voormalig Paleis van Justitie

Wierdensestraat 4

Dit gebouw is het voormalige Paleis van Justitie. Van de eerste bouwfase in 1846 is bijna niets meer bewaard gebleven. Sindsdien vonden twee ingrijpende verbouwingen plaats, één in 1902 en één in 1958. Het tempelfront verwijst in de vorm nog naar de oorspronkelijke staat uit 1846.

33

Wierdensestraat

Wierdensestraat

De Wierdensestraat staat op nummer 2 op de lijst met meeste monumenten, alleen de Grotestraat heeft er meer. Het bevat zowel gemeentelijke monumenten als rijksmonumenten en heeft ook een aantal beschermde stadsgezichten. Er staan dan ook veel statige panden aan deze straat.

> ontdek meer op de volgende pagina

34

Villa Kloosteres

Wierdensestraat 32

Dit voormalige woonhuis werd in 1947 door eigenaar Dhr. Doedes Breuning ten Cate aan de Gemeente Almelo geschonken onder de voorwaarde dat het een sociale bestemming zou krijgen. De laatste jaren is Tactus er gevestigd, een instelling voor verslavingszorg.

35

Station NS

Stationsplein 1

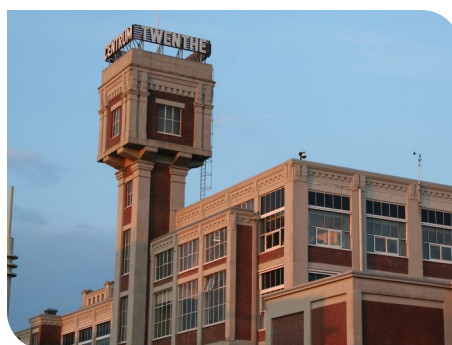
Almelo is al lange tijd een belangrijk spoorwegknooppunt. Het eerste station werd in 1865 in gebruik genomen. Al in 1883 werd het gebouw vervangen door een nieuw stationsgebouw dat tot in de jaren zestig van de vorige eeuw dienst heeft gedaan. In 1964 kwam het huidige gebouw.

36

Stoomspinnerij Twenthe

Twentheplein 3

Het monumentale Twenthe Centrum is een van de meest in het oog springende herinneringen aan de periode dat Almelo nog een belangrijke textielstad was. De uit 1915 stammende stoomspinnerij is een ontwerp van architect Arend G. Beltman. In de jaren '70 sloot de textiel fabriek zijn deuren.

> ontdek meer op de volgende pagina

37

Stadhuis Almelo

Haven Zuidzijde 30

Dit nieuwe stadhuis, opgeleverd in 2015, dient ter vervanging van het voormalige stadhuis aan het begin van deze wandelroute. Het 49 meter hoge gebouw is ontworpen door architectenbureau Kraaijvanger en staat net als het oude stadhuis op een textielhistorische plaats.

38

Rechtbank & Kunst-Torentje

Egbert Gorterstraat 5

Het blauwe gerechtsgebouw ademt een sfeer van geslotenheid die past bij een gerechtsgebouw. Het voormalige torentje van weverij Nijverdal ten Cate is visueel met het gerechtsgebouw verbonden door een lange, half overkapt passage naar de entree. Verleden en toekomst lijken hier samen te komen.

39

Houtstek/Jachthaven

Haven Noordzijde 67

Oorspronkelijk stond deze houtstek tussen de Oranjestraat en de Doelenstraat en was het een schuur die dienst deed als houtzagerij. Een renovatie was niet mogelijk op de oorspronkelijk plaats. Daarom werd het zorgvuldig afgebroken en op de huidige plek herbouwd.

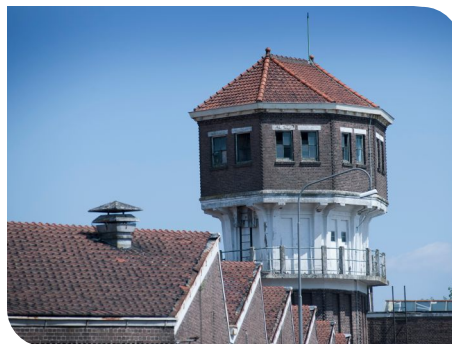
> ontdek meer op de volgende pagina

40

Indiëterrein

Sluiskade Noordzijde

Het voormalige fabrieksterrein van textielfabriek Koninklijk Ten Cate is al honderden jaren bekend onder de naam 'Indië'. De laatste productiewerkzaamheden van Ten Cate zijn hier pas in 2012 opgehouden. Het hele terrein wordt nu ontwikkeld tot een eigentijds woon-, werk- en leefgebied.

41

Voormalig portiersloge

Klara Zetkinstraat 2

Op deze plek stond ooit de textielfabriek van Van Heek Scholco. In de jaren '70 kwam de textielindustrie in Almelo in zwaar weer terecht en ook Van Heek Scholco moest de poorten sluiten. Alleen de fabriekspijp en de portiersloge bleven na de sloop staan. In het pand is nu restaurant Kreta gevestigd.